

La fin da l'èra Darms

Il professor Georges Darms va suenter dapli che 20 onns a l'Universitad da Friburg en pensün

Cun il semester da primavaira 2012 finescha l'èra Georges Darms a l'Universitad da Friburg. L'onn 1991 è Darms vegnì elegì a l'universitad sco professor ordinari per la lingua e cultura rumantscha. El ha lavurà dapli che 20 onns a l'universitad ed era da l'onn 1999 fin il 2003 en pli vicerecur.

Da Barbla Etter ed Annetta Zini

Georges Darms ha sez studegià a l'Universitad da Friburg ed ha finì ses studi en indogermanistica, filologia germana e rumantsch l'onn 1978. 14 onns pli tard è el returnà a l'universitad sco professor ordinari per la lingua e cultura rumantscha. Durant sia lavur a l'Universitad da Friburg ha Darms fatg bleras experientschas: prelecziuns cun dapli che 20 students ed era seminaris cun mo in unic student. Ina chaussa è però adina restada la medema, numnadamain l'atmosfera famigliara che n'è betg enconuschenta en roms pli gronds. Mintg'onn ha Darms envidà ses students ad in aperitiv da Nadal e durant la stad perfin ad ina tschaina tar el a chasa. Ils students èn adina cumparids numerus ed han giudì dad emprender ad enconuscher lur professor dad in'autra vart.

Il siemi dad in Rolls Royce

Ils temas da las prelecziuns e dals seminaris da Georges Darms èn stads multifars. El ha tractà l'entir spectrum da la linguistica a partir d'aspects tradiziunals, sco l'istorgia da la lingua rumantscha fin a la linguistica da contact moderna, sco per exempel l'influenza da la lingua tudestga sin la lingua rumantscha. Darms, che è stà participà activamain a la creaziun da la lingua da standard rumantsch grischun, ha era mussà a ses students aspects da la standardisaziun d'ina lingua, e co ch'ins po crear novs plects. Ses interess preferì concerneva però gia adina e concerna er anc oz las emprimas translaziuns da texts religius en rumantsch. Er en l'avegnir vul el sa fatschentar cun quels texts. Gugent sa regorda Georges Darms dad episodas spezialas durant ses temp sco professor. Ina giada ha el raquintà a ses students davart ses temp sco caddie sin la piazza da golf a Vulpera, nua ch'in dals giasts predeva tranteren ils caddies cun el en ses Rolls Royce. Quai ha evocà en il giuven Darms il giavisch, da seser ina giada er el davos il guvernagl dad in Rolls Royce. Silsuenter al han ils students regalà in Rolls Royce per ses 50avel anniversari – displaschaivlamain mo en furma d'in jugaret.

Il studi da rumantsch sco garanzia per in job

Il studi en linguistica e litteratura rumantscha è ina nischa. I dat bain paucs students che fan quest studi, ma quels chattan per il solit senza problems in job. Ils students survegnan adina puspè offertas da lavur, savens perfin avant ch'els han terminà lur studi. Surtut scolasts secundars èn tschertgads en Grischun. Ma era scolasts da gimnasi èn adina dumandads. En pli lavuran tscherts absolvents che han studegià rumantsch tar Georges Darms da preschent tar *l'Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun* u tar la *Lia Rumantscha*. Auters students han chattà lur via tar la medias, sco per exempel tar la

Radiotelevisiun Svizra Rumantscha. Era tar la *Confederaziun* ed en la scienza èn adina puspè dumandadas personas cun in diplom en rumantsch.

Legendas:

Foto 1: Vegn a sa fatschentar cun il rumantsch era durant sia pensiun: Georges Darms.

Foto 2: Ils students Silvana Camenisch, Annetta Zini, Matiu Dermont ed Ursin Maissen (da schanestra a dretga) laschan ir a Georges Darms en sia pensiun bain meritada.

Foto 4: Georges Darms cun sia assistenta, Barbla Etter (sanester), e sia sutassistenta, Annetta Zini (dretga). FOTO U. MAISSEN